

FOLEA, EMIL

n. 30 ianuarie 1887, Șilea, jud. Alba

d. 21 mai 1943, Târnăveni, jud. Mureș

Emil Folea s-a născut în familia lui Vasile Folea și Carolina (n. Frățilă). A urmat școala primară în localitatea natală, urmând Gimnaziul superior Greco-catolic din Blaj. Aici a fost coleg de generație cu Emil F. Negruțiu și Zonovie Pâclișan. Pe perioada studiilor a primit stipendii din partea Fundației „Vanceana” și a Societății „Transilvania”. În anul 1905 a fost ales președinte al „Societății de lectură a tinerimii studioase” constituită în cadrul Gimnaziului. După absolvire se înscrie la Facultatea de Drept și Științe politice din cadrul Universității „Ferencz József” din Budapesta (1906-1910), unde pe tot parcursul studiilor va beneficia de bursă din partea Fundației „Al. Șterca Șuluțiu”. În ianuarie 1912 va obține titlul de doctor în științe juridice la Universitatea din Cluj. În tot acest timp își face și stagiatura, depunându-și *censura* de avocat, la Tabla Regească din Tg. Nureș, după care își deschide birou avocațial în noiembrie 1913 în Târnăveni.

Asemeni altor avocați români, Emil Folea se implică în viața politică, economică și culturală din comitatul Târnava Mare. Astfel, îl întâlnim activând în Despărțământul Târnăveni al Astrei, susținând Reuniunea de femei Greco-catolice și ortodoxe din comitat. În anul 1910 fondează, alături de dr. Romul Boilă, prima gazetă în limba română din comitat, *Românul târnăvean*, care a fost interzisă după izbucnirea războiului (1914).

Evenimentele din toamna anului 1918 îl găsesc alături de ceilalți fruntași ai românilor din ținut. Ia parte la adunarea de constituire a Comitetului Național Român din comitat, care are loc în 1 noiembrie. Este unul dintre organizatorii adunării populare ce are loc la Târnăveni, la data de 13 noiembrie, cu participarea locuitorilor români din localitate și a unui mare număr de reprezentanți ai comunelor învecinate. Cu acea ocazie participanții au ocupat Palatul administrativ și au arborat drapelul tricolor.

Dr. Emil Folea este ales în cadrul adunării electorale din circumscripția Bălăușeri delegată la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Credenționalul său este semnat de dr. Romul Boilă, președintele respectivei adunări, alături de alți 57 bărbați de încredere.

Consiliul Dirigent îl numește în funcția de subprefect al județului Târnava Mare (prefect fiind Teodor Radu), funcție pe care o deține până în noiembrie 1920, când preia pentru o scurtă perioadă postul de prefect.

Dr. Emil Folea va părăsi, alături de alți 14 membri, PNR și va înființa organizația județeană a PNL, devenind primul ei președinte (1921-1929), iar apoi secretar general (1929-1933), președinte fiind ales Gheorghe Cipăianu. Pentru perioada 1933-1937 este ales vicepreședinte. Când partidul vine la putere (ianuarie 1922), el va fi numit prefect, deținând un mandat de patru ani (1922-1926). Ajunge și deputat liberal în urma alegerilor din 1927 (până în 1928), dar și în legislatura 1934-1937. Cu ocazia alegerilor din 1937 obține un mandat de senator, de care însă nu se poate bucura căci după demiterea guvernului Goga-Cuza Parlamentul este dizolvat. În timpul dictaturii carliste a fost numit primar al orașului pentru aproape un an (1939).

În 1923 ia inițiativa constituirii Societății „Invalizii de război” în județele Târnava Mică și Alba Inferioară, fiind ales președinte.

Va edita ziarul liberal *Târnava. Foaie politică, socială și națională* (1937-1938), fiind redactor responsabil.

Va profesa meseria de avocat până la finalul vieții în orașul Târnăveni, autosuspendându-se în momentele în care îndeplinea funcții administrative. A fost căsătorit cu Irina (n. Maroș).

Pentru activitatea sa, atât înainte de Marea Unire, cât și după 1918, dr. Emil Folea a fost răsplătit cu Ordinul *Coroana României* în grad de Comandor, Ordinul *Coroana României* în grad de Ofițer, Medalia *Bărbăție și Credință* clasa I, Medalia *Meritul Comercial și Industrial* clasa I.